

# **SLIKA O SEBI**

# Self u klasičnim teorijama ličnosti

- **Frojd**
- **Rodžers**

EGO je regulator ličnog iskustva izvršni ili integrativni aspekt sistema funkcionisanja

Oni delovi fenomenološkog polja koji osobi izgledaju kao "Ja", "Ja sam" oblikuju self. Self koncept predstavlja organizovan i konzistentan obrazac opažanja. Elementi tog pojma su svest o postojanju ("ja jesam") i svest o funkciji ("ja mogu").

# Pojam selfa

- Ko sam ja?
- Informacije o sebi



- **Kada se osoba suoči sa informacijama koje su u skladu sa self-shemom - njihova obrada je brza, u smislu lakšeg prepoznavanja i skladištenja u dugotrajnoj memoriji.**
- **Self-shema ima uticaj bez obzira na to da li se na određenu informaciju usmerava pažnja, kako je strukturirana i na lakoću sa kojom može biti zapamćena.**

# Istraživanje Markusove

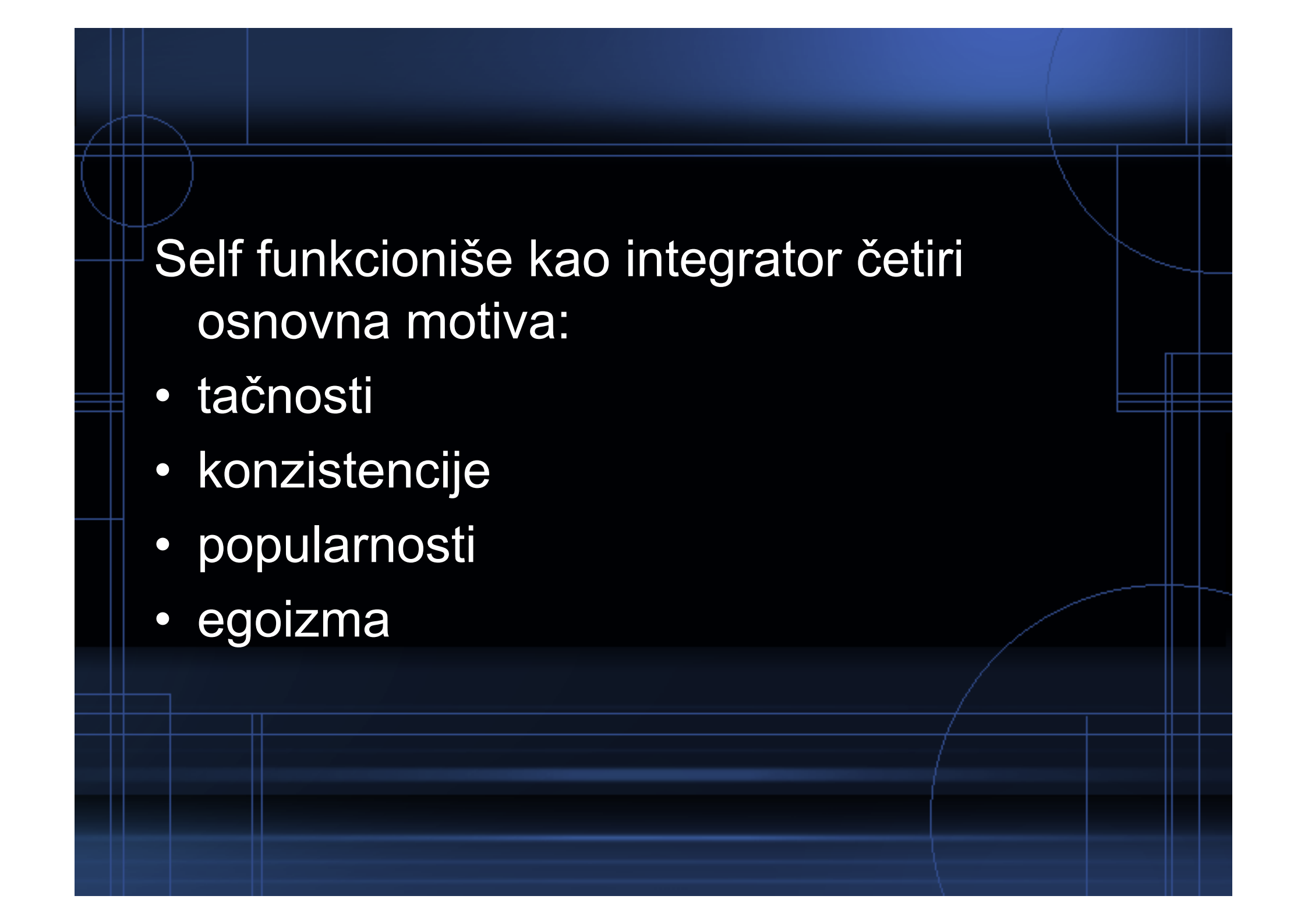
- Davala subjektima nekoliko skala za

- - III zadatak: procenjivali verovatnoću njihovog ponašanja u različitim situacijama

IV zadatak: nezavisni i zavisni su manifestovali sklonost ka odbacivanju informacija koje nisu u skladu sa njihovim doživljajem sebe.

# Myers, 1999

- Subjekti koji su imali zadatak da porede sebe sa likovima u jednoj kratkoj priči pokazali su bolje pamćenje te priče od subjekata koji nisu imali zadatak da se porede.
- Rezultati ovog i sličnih istraživanja ukazuju na tendenciju da se i proces pamćenja odvija u skladu sa self-konceptom.



Self funkcioniše kao integrator četiri  
osnovna motiva:

- tačnosti
- konzistencije
- popularnosti
- egoizma

# Tačnost i predrasude u vezi sa slikom o sebi

- "... zdrave individue mogu da prihvate sebe i svoju pravu prirodu bez optužbi...Oni prihvataju svoju pravu ljudsku prirodu, sa svim odstupanjima od idealne, bez osećanja teskobe." (Maslow, 1950, prema Taylor & Brown, 1988, str. 193)
- "*činjenica da duševnu bolest nekad karakterišu velike distorzije selfa ne znači nužno da mentalno zdravlje karakteriše odsustvo ovih distorzija*" (Brown, 1999)



# **Iluzije samopoboljšanja**

- nerealistička pozitivna slika o sebi
- iluzija kontrole
- nerealistički optimizam

# Održavanje iluzija

- bihevioralne strategije za izbegavanje negativnog feedbacka
- kognitivne strategije za suočavanje sa ne

Se

*Uživanje na tuđim lovorikama*

# Iluzije i mehanizmi odbrane

- Sličnost – obe vrste mehanizama pomažu osobi u zaštiti samopoštovanja
- Razlike:
- Mehanizmi odbrane – reakcija na percipiranu opasnost, dok iluzije nemaju zadatak samo da štite nego i da povećaju samopoštovanje
- Uloga nesvesnih procesa
- Mehanizmi odbrane rigidni, a iluzije osetljive na spoljašnju opasnost

# Pitanje br. 1

- Stavovi, vrednosti i interesovanja pripadaju:
  - A. Fizičkim atributima
  - B. Socijalnim identitetima
  - C. Ličnim identitetima
  - D. Osobinama i dispozicijama

## Pitanje br. 2

- Koji od navedenih fenomena nije iluzija samopoboljšanja?
- A. Nerealistička pozitivna slika o sebi
- B. Samohendikepiranje
- C. Nerealistički optimizam
- D. Iluzija kontrole

## Pitanje br. 3

- Kada se pre ispita žalite na to da niste spavali celu noć, svi će shvatiti da koristite
  - A. Selektivnu važnost
  - B. Samohendikepiranje
  - C. Strategiju “kontrole štete”
  - D. Iluziju kontrole

## Pitanje br. 4

- Selektivna pažnja se ubraja u:
  - A. Kognitivne strategije
  - B. Bihejvioralne strategije
  - C. Strategije “kontrole štete”
  - D. Iluzije samopoboljšanja

# Pitanje br. 5

- Selektivna važnost se ubraja u:
  - A. Kognitivne strategije
  - B. Bihejvioralne strategije
  - C. Strategije “kontrole štete”
  - D. Iluzije samopoboljšanja